

ZARZĄDZENIE NR 984
Dyrektora Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum
Rezydencji Królów i Rzeczypospolitej
z dnia 9 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Zamku Królewskim
w Warszawie - Muzeum

Na podstawie § 11 ust. 4 pkt 5 Statutu Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum. Rezydencji Królów i Rzeczypospolitej, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 listopada 2016 r. (Dz. Urz. MKiDN poz. 64 z późn. zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1

Niniejszym wprowadza się Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Zamku Królewskim w Warszawie - Muzeum (dalej jako „Standardy”). Treść Standardów stanowi Załącznik do Zarządzenia. Standardy podlegają opublikowaniu na stronie internetowej Zamku.

§ 2

Obowiązki w zakresie sprawowania nadzoru nad realizacją Standardów powierza się kierownikowi Działu Edukacji. Kierownik Działu Edukacji wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy, spośród pracowników Działu Edukacji. Dane osoby odpowiedzialnej za Standardy podaje się do publicznej wiadomości.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

I ZASTĘPCA DYREKTORA
Dział Zarządzania
Zamku Królewskiego w Warszawie - Muzeum

Jarosław Wójciewicz

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
obowiązujące w Zamku Królewskim w Warszawie – Muzeum.
Rezydencji Królów i Rzeczypospolitej

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej (dalej jako „Muzeum”), w trosce o zabezpieczenie dobra małoletnich korzystających z oferty wydarzeń organizowanych przez Muzeum, wprowadza Standardy Ochrony Małoletnich (dalej jako „Standardy”).

Przy opracowaniu Standardów przyjęto następujące założenia:

- Muzeum prowadzi regularną weryfikację osób zatrudnionych lub skierowanych do pracy z małoletnimi w ramach innego stosunku prawnego, w związku z czym w Muzeum nie są zatrudniane osoby mogące zagrazać bezpieczeństwu małoletnich ani też nie jest z takimi osobami prowadzona współpraca na jakiegokolwiek podstawie prawnej;
- postępowanie przeprowadzane w przypadku stwierdzenia podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego nie może naruszać powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a także zasad poszanowania prywatności i delikatnej psychiki małoletnich;
- małoletni przebywają w Muzeum korzystając ze skierowanej do nich oferty wydarzeń, podczas wizyt indywidualnych z opiekunami prawnymi oraz w ramach grup zorganizowanych.

Uwzględniając powyższe założenia, niniejszy dokument określa Standardy, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

- a. Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 560);
- b. Personelu Muzeum – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników lub osoby wykonujące swoje obowiązki na zlecenie Muzeum na jakiegokolwiek podstawie prawnej, dopuszczone do działalności związanej z edukacją małoletnich, realizacją zainteresowań małoletnich lub jakiegokolwiek innej działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy;
- c. Małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;

- d. Krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Muzeum lub jakiegokolwiek zagrożenie dobra małoletniego, w szczególności: przemoc fizyczną (np. uszkodzenie ciała, zadawanie bólu), przemoc emocjonalną (np. zamierzone poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie), przemoc seksualną (np. angażowanie małoletniego w jakąkolwiek aktywność seksualną przez osobę dorosłą, w tym podglądanie, ekshibicjonizm, prezentowanie materiałów pornograficznych);
- e. Opiekunie małoletniego – należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego;
- f. Osobie odpowiedzialnej za Standardy – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora w odpowiednim zarządzeniu pracownika Muzeum.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy personelem Muzeum i małoletnimi

§ 2

Zasady rekrutacji personelu Muzeum

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby, na jakiegokolwiek podstawie prawnej, do działalności związanej z edukacją małoletnich, działalności związanej z realizacją zainteresowań małoletnich lub jakiegokolwiek innej działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy, Muzeum obowiązane jest do uzyskania informacji wskazanych w art. 21 ust. 2 – 8 Ustawy.
2. Informacje, o których mowa powyżej utrwalane są w formie wydruku lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem, oraz załączane do akt osobowych lub dokumentacji dotyczącej personelu Muzeum.
3. Przed dopuszczeniem personelu Muzeum do działalności, o której mowa w Ustawie, odbiera się pisemne oświadczenia o zapoznaniu się konkretnej osoby z treścią Standardów. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji personelu Muzeum z małoletnimi

1. Podstawową zasadą, jaką powinien kierować się personel Muzeum w kontaktach z małoletnimi, jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie personelu Muzeum traktują małoletnich z szacunkiem, poszanowaniem ich godności oraz wrażliwości.
2. Personel Muzeum zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania jakichkolwiek form przemocy pomiędzy małoletnimi personel Muzeum zobowiązany jest do niezwłocznej, adekwatnej reakcji, polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu.
4. Personel Muzeum stale monitoruje poprawność relacji pomiędzy małoletnimi a pozostałymi członkami personelu Muzeum oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
5. Członek personelu Muzeum, który powziął informację lub podejrzewa, że doszło do krzywdzenia małoletniego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, kierując się wyczuciem i empatią.
6. Personel Muzeum:
 - a. odnosi się do małoletnich z szacunkiem;
 - b. nie zawstydzia małoletnich, nie lekceważy i nie znieważa ich;
 - c. kieruje swoje komunikaty spokojnym tonem głosu, nie podnosi głosu bez rzeczywistej potrzeby (np. w celu ostrzeżenia w sytuacjach niebezpiecznych);
 - d. nie stosuje żadnych z form krzywdzenia;
 - e. wysłuchuje małoletnich i stara się prowadzić rozmowę w sposób dostosowany do sytuacji oraz wieku małoletniego.
7. Bezpośredni kontakt z małoletnim nie może być niejawnym lub ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji podporządkowania.
8. Personel Muzeum nie kontaktuje się z małoletnimi z wykorzystaniem prywatnych kanałów komunikacji bez wiedzy opiekunów małoletnich.

Rozdział III

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego

§ 4

Zasady podejmowania interwencji

1. Personel Muzeum zwraca uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. Personel Muzeum zwraca uwagę w szczególności na poniższe symptomy:
 - a. strach przed osobami dorosłymi;
 - b. pojawianie się w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małoletniego motywów przemocy lub motywów seksualnych;
 - c. nadmierne rozbudzenie seksualne małoletniego nieadekwatne do wieku.
3. W przypadku powzięcia przez członka personelu Muzeum podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub uzyskania informacji w tym przedmiocie, członek personelu Muzeum niezwłocznie informuje o tym kierownika Działu Edukacji lub osobę odpowiedzialną za Standardy.
4. Interwencja podejmowana jest przez osobę odpowiedzialną za Standardy lub inną wyznaczoną osobę.

5. W przypadku, gdy zgłoszenie krzywdzenia dotyczyło osób wskazanych w ust. 3 - 4 powyżej, osoby te są całkowicie wyłączone z dalszej procedury.
6. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone, personel Muzeum ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 5

Sposoby dokumentowania przebiegu interwencji

1. Z przebiegu każdej interwencji osoba podejmująca interwencję sporządza kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
2. Personel Muzeum zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji związanych z podejrzeniem krzywdzenia małoletniego, z zastrzeżeniem § 5 ust. 2 niniejszego rozdziału.
3. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
4. Karty interwencji, z zastrzeżeniem § 5 ust. 1 poniżej, przechowuje osoba odpowiedzialna za Standardy.

§ 5

Przebieg interwencji

1. W przypadku, gdy zgłoszenie obejmuje podejrzenie krzywdzenia przez personel Muzeum, dany członek personelu Muzeum zostaje niezwłocznie odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy. Karta interwencji sporządzona zgodnie z § 4 powyżej zostanie dołączona do akt osobowych lub dokumentacji członka personelu Muzeum.
2. Osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Osoba podejmująca interwencję stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia podjęte w toku interwencji są utrwalane na karcie interwencji.
3. W przypadku, gdy podejmowana interwencja dotyczy podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu Muzeum, Dyrektor wysłuchuje członka personelu Muzeum oraz inne osoby mające wiedzę o zdarzeniu. W sytuacji, gdy podejrzenia zostaną potwierdzone, Dyrektor stosuje odpowiednie środki dyscyplinujące, w tym kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.
4. Po wyjaśnieniu okoliczności zdarzenia osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z opiekunem grupy lub, w miarę możliwości, z opiekunami małoletniego, podczas której informuje o zdarzeniu oraz o możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia we właściwych organizacjach lub służbach.
5. W ramach przebiegu interwencji, w przypadku małoletnich niepełnosprawnych lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, personel Muzeum dostosowuje swoje działania do możliwości i potrzeb małoletnich.

§ 6

Dalsze działania

W przypadku, gdy w toku interwencji przeprowadzonej zgodnie z powyższą procedurą zostanie powzięte podejrzenie, że doszło do popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, sporządza się zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje do właściwej jednostki policji lub prokuratury. W sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa z udziałem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej zawiadomienie powinno zostać złożone niezwłocznie.

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 7

1. Nie rzadziej, niż raz na dwa lata, osoba odpowiedzialna za Standardy dokonuje przeglądu Standardów oraz weryfikuje potrzebę ich aktualizacji.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
3. Personel Muzeum może przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach osobie odpowiedzialnej za Standardy oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
4. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów osoba odpowiedzialna za Standardy przekazuje Dyrektorowi Muzeum lub Zastępcy Dyrektora.

Rozdział V

Przygotowanie personelu Muzeum do stosowania Standardów

§ 8

1. Standardy są ogólnie dostępne dla personelu Muzeum na stronie internetowej Muzeum oraz w formie drukowanej w przestrzeni Muzeum, w miejscu widocznym dla zwiedzających.
2. Przed rozpoczęciem czynności personel Muzeum zobowiązany jest zapoznać się z treścią Standardów i przedłożyć dokumenty, o których mowa w art. 21 ust. 3-8 Ustawy.
3. Wszelkie wątpliwości co do zakresu stosowania Standardów personel Muzeum kieruje do osoby odpowiedzialnej za Standardy. Osoba odpowiedzialna za Standardy udziela niezbędnych pouczeń co do sposobu stosowania Standardów.

Rozdział VI

Zasady udostępniania Standardów opiekunom małoletnich oraz małoletnim

§ 9

1. Standardy są ogólnie dostępne dla opiekunów małoletnich oraz samych małoletnich na stronie internetowej Muzeum oraz w formie drukowanej w przestrzeni Muzeum, w miejscu widocznym dla zwiedzających.
2. Standardy są udostępniane na stronie internetowej Muzeum w formie pełnej i skróconej, sporządzonej w sposób zapewniający ich zrozumienie przez małoletnich. Standardy w formie skróconej stanowią Załącznik nr 3 do Standardów.
3. Opiekunowie małoletnich, przed wzięciem udziału przez małoletniego w wydarzeniu bądź warsztatach organizowanych przez Muzeum, zobowiązani są zapoznać się z treścią Standardów i zapoznać małoletnich z treścią skróconych Standardów. W przypadku zwiedzania wystaw przez zorganizowane grupy małoletnich, obowiązek zapoznania się ze Standardami i zapoznania małoletnich z treścią skróconych Standardów spoczywa na nauczycielach lub instruktorach (opiekunach grup).

Rozdział VII

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku małoletniego

§ 10

1. Personel Muzeum, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku oraz danych osobowych małoletniego.
2. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
3. Personel Muzeum ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy stosowanych przez Muzeum sposobów zabezpieczania danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Dane osobowe małoletnich są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Personel Muzeum nie utrwała ani nie umożliwia osobom trzecim, w tym mediom, utrwalania wizerunku małoletniego bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takie jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

§ 11

Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

.....
imię i nazwisko Pracownika

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Zamku Królewskim w Warszawie – Muzeum. Rezydencji Królów i Rzeczypospolitej i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data, podpis)

Karta interwencji

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Spotkania z opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji (<i>zakreślić właściwe</i>)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	inny rodzaj interwencji (<i>jaki?</i>):
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

- wersja skrócona

1. Pracownicy Muzeum oraz inne osoby, z którymi Muzeum współpracuje, mające w ramach swoich obowiązków bezpośredni kontakt z małoletnimi, czy osobami poniżej 18 roku życia, działają przede wszystkim dla dobra małoletnich i traktują małoletnich z szacunkiem.
2. Pracownicy Muzeum nie stosują przemocy wobec małoletnich, nie zawstydzają ich, nie lekceważą i nie obrażają, starają się rozmawiać z nimi w sposób dostosowany do sytuacji i wieku. Podnoszą głos tylko wtedy, gdy jest to konieczne (np. w sytuacji zagrożenia).
3. Bezpośredni kontakt pracownika Muzeum z małoletnim nie może być niejawny lub ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek nagrodą ani wynikać z relacji podporządkowania.
4. Pracownicy Muzeum nie kontaktują się z małoletnimi z wykorzystaniem prywatnych kanałów komunikacji bez wiedzy opiekunów małoletnich (rodziców lub innych opiekunów, którzy za nich odpowiadają).
5. W przypadku, gdy pracownicy Muzeum dostrzegą, że małoletni może być krzywdzony przez innego małoletniego lub jakąkolwiek osobę dorosłą, powiadomi o tym osoby odpowiedzialne w Muzeum, a jeśli będzie taka potrzeba, również odpowiednie służby. Osoba podejmując interwencję przeprowadzi rozmowę z opiekunami małoletniego i wskaże, gdzie można szukać pomocy.
6. Pracownicy Muzeum zapewniają ochronę danych osobowych i wizerunku małoletniego. Utrwalenie wizerunku małoletniego wymaga zgody opiekuna. Wyjątkiem są sytuacje, kiedy małoletni jest elementem większej grupy (np. zgromadzenia, publicznego wydarzenia) – wtedy zgoda nie jest potrzebna.
7. Osobą odpowiedzialną za stosowanie Standardów jest kierownik Działu Edukacji.
8. Każdy pracownik Muzeum musi znać i stosować Standardy. Małoletni i ich opiekunowie przed wzięciem udziału w wydarzeniach, warsztatach i zorganizowanych zwiedzaniach wystaw zapoznają się z treścią Standardów. Standardy w wersji pełnej i skróconej są umieszczone w wersji drukowanej w przestrzeni Muzeum w miejscu widocznym dla zwiedzających oraz na stronie internetowej Muzeum.